

Kronprinsessan Victoria beskriver nedsläckningen av kulturen under pandemin som brutal. Nu berättar hon om sin syn på kulturens betydelse och starka upplevelser – och om sin skepsis mot svenska versionen av tv-serien ”The Crown”.

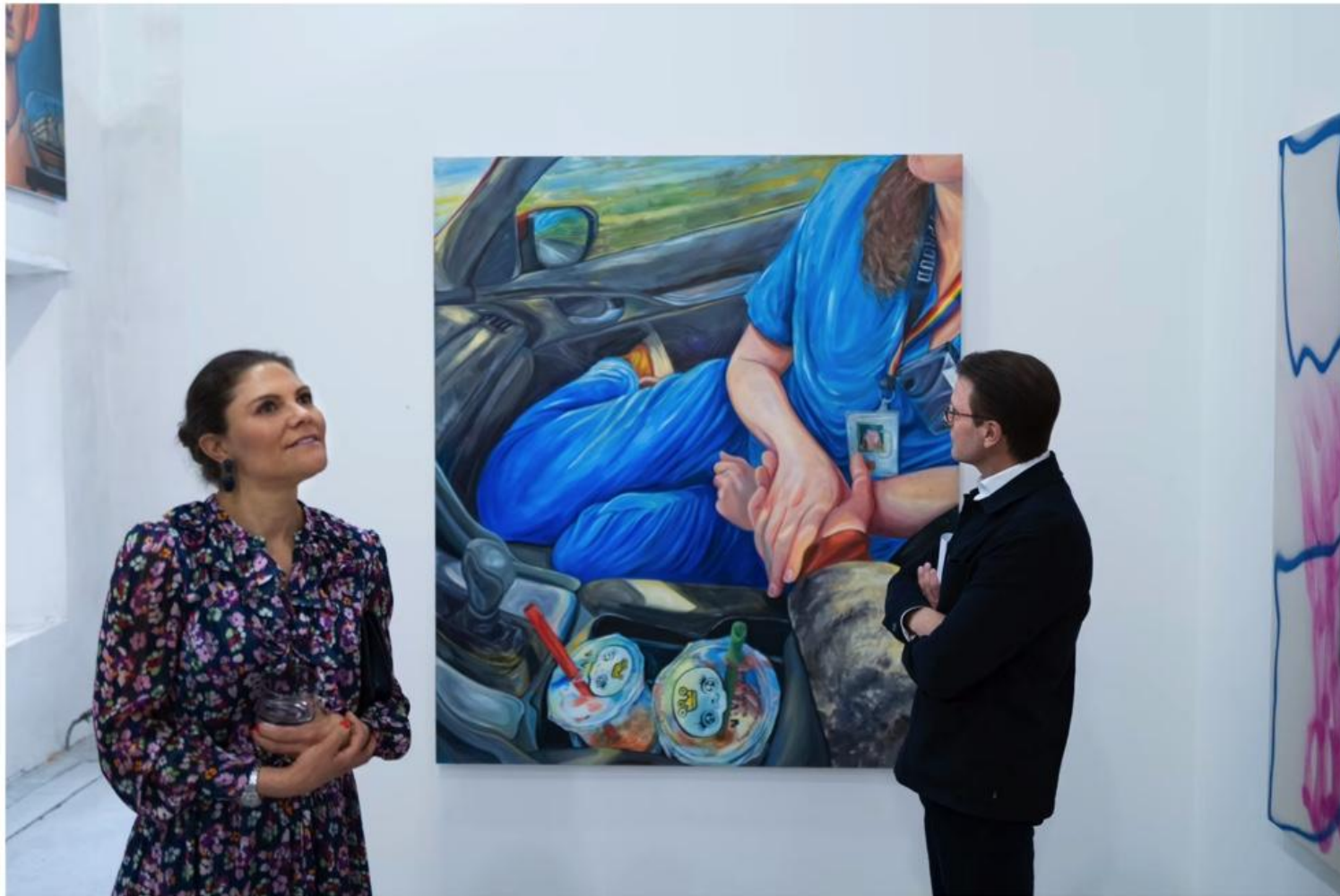
Ylva Lagercrantz Spindler, Staffan Löwstedt

Uppdaterad 2022-01-03

Publicerad 2022-01-01

”Släpp aldrig in en prinsessa i ett slott”, skojar kronprinsessan Victoria när portarna öppnas till Gripsholm i Mariefred, exklusivt för henne. En prinsessa på vift – och på till synes strålande humör denna vackra försommardag i juni. Ur Säpos suv hoppar också hunden Rio ut, tätt följd av kronprinsessans tjänstgörande adjutant, överstelöjtnant Miguel Riera. Vid vindbryggan möter sedan en hel stab upp: Paulina Landin, tillförordnad slottsfogde, Morgan Gerle, chef för den publika verksamheten, samt enhetschefen Josefine Lindqvist. Senare ansluter också Gripsholms trädgårdsmästare, Madelen Månmyr, samt hovjägare Peter Vilidu.

Kronprinsessparet går ofta spontant på utställningar, däribland denna i maj – "Stockholm sessions" i en tillfällig utställningshall på Hospitalet vid Danviken, i ett samarbete mellan Carl Kostyál Gallery och Gullringsbo konstsamling. Foto: Staffan Löwstedt

Den första gången vi träffar kronprinsessan är i början av maj och kulturlivet har så smått börjat återhämta sig efter den första långa nedstängningen. Vi befinner oss på Hospitalet vid Danviken. I början av 1700-talet var detta Stockholms periferi. Hit skickades de som hade spetälska och så småningom även föräldralösa, gamla och dårar. 2021 är området snarare en sinnebild av vår tids gentrifisering, med hus byggda för att synas i, snarare än att gömmas, och med nyanlagda strandpromenader längs kajen där en pendelbåt idylliskt lägger till på sin vidare färd mot Kungliga Djurgården.

Det hållregnar. Under ett paraply står jag och Staffan Löwstedt och väntar på att kronprinsessan Victoria och prins Daniel ska anlända. Det droppar och prasslar från byggplasten som för tillfället täcker hela Hospitalet. Informationssekreterare Ulrika Näsholm möter upp och meddelar att Kronprinsessparet tyvärr är lite försenade. Vi bjuds in att vänta inomhus i stället.

Väl inne öppnar sig en helt annan värld. Borta är 1700-talets sjukstuga och fattighus. I det som förr var en kyrka för själslig frälsning inom själva Hospitalet huserar en tillfällig samlingsutställning, i regi av konsthandlaren Carl Kostyál.

Kronprinsessan närstuderar New York-konstnären Amanda Baldwins verk "Triangle trio" från 2021 på Hospitalet. Foto: Staffan Löwstedt

Mycket av den kultur som kungafamiljen tar del av ingår i ett officiellt program, men just den här utställningen har kronprinsessparet själva valt att besöka. Vid den privata visning som galleriets Oscar Carlson ger på Hospitalet vill kronprinsessans frågor om de olika verken aldrig ta slut. Ingen detalj är för liten för att bli föremål för en initierad frågestund.

Även om hon inte har något formellt politiskt inflytande har hennes besök, och särskilt dessa som avläggs på eget initiativ, betydelse. När jag frågar några av dem vars verksamheter kronprinsessan har besökt under det senaste året lyfter samtliga fram "viktigt symbolvärde" och "bra pr".

Men finns det inga kritiker bland dem som får sola sig i den kungliga glansen? Jag ringer upp Robert Uitto, ordförande i Länsteatrarna i Sverige och tillika ordförande i styrelsen för Kulturlyftet (som äger det kulturpolitiska konventet Folk och Kultur). Enligt ryktet ska han vara en inbiten republikan, vilket visar sig stämma, men inte heller här möts jag av motstånd.

– Offentliga personer som tar ställning för kulturen behövs i dessa motiga tider, vare sig de är kungligheter eller inte, säger han apropå kronprinsessans tidigare engagemang i Folk och Kultur som konventets officiella beskyddare 2020 och 2021.

***